

Talous 2026

Hyvinvoinnin palvelualue

Hyvinvointilautakunta 21.8.2025 ja 27.8.2025

Oheismateriaali

Hyvinvoinnin palvelualueen palveluiden rahoitus

- Peruspalveluiden valtionosuus
  - Kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa valtakunnallisesti
  - Kattaa seuraavat kuntien tehtävät: varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus
  - Lisäksi huomioidaan seuraavia tekijöitä
    - työpaikkaomavaraisuus, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, väestönkasvu, VOS vähennykset ja lisäykset sekä verotuloihin perustuva vos-tasaus

➔ Valtionosuudet ovat laskennallisia ja yleiskatteellisia

OKM:n valtionosuudet

- Osa kuntien , kuntayhtymien ja yksityisen koulutuksen järjestäjien vos-järjestelmää
- OKM:n järjestelmällä rahoitetaan
  - koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
  - osaa esi- ja perusopetuksesta
  - lukiokoulutusta
  - ammatillista koulutusta
  - kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita
  - taiteen perusopetusta

 OKM:n valtionosuudet ovat laskennallisia ja yleiskatteellisia

Koulutusmuoto	01 Laskennall. perusteen yksiköiden lkm	02 Laskennall. peruste /yksikkö	03 Valtionos. laskennall. peruste	04 Rahoi- tus%	05 Kokonais- rahoitus	06 Kokonais- rahoitus aiemmin	07 Kok. rah. muutos aiempaan
@ 001863 Järvenpään kaupunki							
20052 Esiopet: pid.oppiv. 5-vuotiaat	6,0	11.299,37	67.796	100,00	67.796	67.796	0
20056 Perusop: piden. vaik.keh.vamm	22,0	38.145,40	839.199	100,00	839.199	839.199	0
20057 Perusop: muu pidennetyn oppiv.	80,0	23.800,81	1.904.065	100,00	1.904.065	1.904.065	0
20067 Perusop: valmistava opetus	913,0	1.490,56	1.360.881	100,00	1.360.881	1.360.881	0
20073 Perusop: valmistavan arviokorj	727,0	1.490,56	1.083.637	100,00	1.083.637	1.083.637	0
20039 Aamu- ja iltapäivätoiminta	41.967,0	26,00	1.091.142	57,00	621.951	621.951	0
20013 Lukiokoulutus, nuorten oppim.	964,4	7.974,24	7.690.490	100,00	7.690.490	7.690.490	0
20014 Lukiokoulutus, aikuisten oppim	88,2	4.904,16	432.710	100,00	432.710	432.710	0
20078 Lukiok.erityiset koul.tehtävät	1,0	82.164,00	82.164	100,00	82.164	82.164	0
01998 Keski-sen Uudenmaan musiikkiop. - taiteen perusopetus	20.528,0	91,69	1.882.212	57,00	1.072.861	1.072.861	0
02027 Järvenpään Opisto - vapaa sivistystyö	10.704,0	100,48	1.075.538	57,00	613.057	613.057	0
20004 Liikuntatoiminta	46.490,0	12,00	557.880	29,70	165.690	165.690	0
20005 Nuorisotyö	14.865,0	15,00	222.975	29,70	66.224	66.224	0
28151 Järvenpään museot - museoiden perusrahoitus	3,0	86.847,00	260.541	37,00	96.400	96.400	0
20007 Kunnan omarah.osuus lukiokoul.	46.490,0	-100,52	0	100,00	-4.673.175	-4.673.175	0
20093 Kunnan omarah.osuus amm.koul.	46.490,0	-196,45	0	100,00	-9.132.961	-9.132.961	0
001863 Järvenpään kaupunki	.	.	18.551.231	.	2.290.989	2.290.989	0

Kotoutumiskorvaukset

- Kotoutumiskorvaukset
  - Kunnat ovat oikeutettuja valtion maksamiin korvauksiin kotoutumista edistävien palveluiden järjestämisestä kotoutumislain mukaisesti
  - Tarkoitettu kunnissa ohjaukseen ja neuvontaan sekä muuhun kotoutumista tukevaan toimintaan
  - Jakautuvat laskennallisiin korvauksiin ja toteutuneiden kulujen mukaan maksettaviin korvauksiin
    - Laskennallinen korvaus on tarkoitettu lähtökohtaisesti sen kotoutumisohjelman mukaisiin, kotoutumista edistävien ja tukevien palveluiden ja toimenpiteiden järjestämiseen ja kehittämiseen sekä tulkkaukseen
      - Voidaan toteuttaa myös kotoutumista tukevaa toimintaa, kuten sivistys-, kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan toimintaa
    - Toteutuneiden kustannusten mukaan kunnalle voidaan korvata mm. seuraavia kustannuksia
      - toimeentulotuki, vastaanottoon varautumisen kustannukset, ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki
  - Kotoutumiskorvauksien maksatusta on siirretty osittain osaksi peruspalvelujen valtionosuutta
    - Peruspalvelujen valtionosuus on yleiskatteellista, kun taas laskennalliset korvaukset on tarkoitettu käytettäväksi kotoutumista edistävien palveluiden järjestämiseen

Syyskuun lautakunnan talousarviokäsittely

- Talousarviossa käsitellään seuraavat materiaalit
  - Talousarvio 2026 luonnos.docx
    - Keskeinen sisältö: kuvataan palvelualueen keskeiset palvelut, muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2026-2029, esitetään sitovat toiminnalliset tavoitteet, talousraami sekä investoinnit ja suoritteet
  - Riskikartoitus TA2025_malli26.xlsx
    - Esitetään palvelualueen keskeiset riskit, niiden riskiluokka sekä toimenpiteet, joilla riskien toteutumista pyritään ennaltaehkäisemään
  - Strategian tavoitteiden tmp 2026.xlsx
    - Palvelualueen sitovat strategiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudelle. Toimenpiteet tavoitteiden edistämiseen käsitellään tammikuussa käyttösuunnitelman yhteydessä
  - Toimenpidelistaus TA2026.xlsx
    - KH 16.6.2025 §207 antama toimeksianto mahdollisista palvelualueen käyttötalouden sopeutuskohteista
- Lisäksi lautakunta käsittelee syyskuussa
  - Hyvo lausunto investointiohjelmasta syyskuu 2025.docx
    - Lautakunnan lausunto palvelualueen investointiohjelmasta suunnitelmakaudella. Pääpaino taloussuunnitelmakaudessa 2026-2029
  - Arviointikertomuksen vastineet TP2024.xlsx

Talouden prosessit lautakunnan näkökulmasta

- Järvenpäässä on käytössä ns. "rullaava budjetointi"
- Talousarvio
  - Laadinta aloitetaan keväällä investointiohjelman päivittämisellä sekä muutostekijöiden keräämisellä
    - Muutostekijät: palvelualueen palvelutarpeen muutoksesta johtuvat määrärahalisäysesitykset
  - Lautakunta tekee esityksen palvelualueen talousarviosta KH ja KV syyskuun kokouksessaan
    - Talousarviossa esitetään koko palvelualueen käyttötalouden sekä investointien määrärahat KH antaman raamin mukaisesti
    - Lisäksi talousarviossa esitetään keskeiset muutokset toimintaympäristössä tulevalla talousarviovuodella sekä suunnitelmakaudella, esitetään strategiset tavoitteet sekä suoritteet
  - Talousarvio on valtuustoon nähden sitova ja sen toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksessa sekä toimintakertomuksessa
- Käyttösuunnitelma
  - Talousarviota tarkempi määrärahojen jako, josta päättää lautakunta avainaluetasoisesti
    - Avainalueiden määrärahat kohdennetaan edelleen palveluyksiköille käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä
  - Lisäksi käyttösuunnitelmassa päätetään strategisten tavoitteiden sitovista toimenpiteistä, hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteistä sekä talousarviota tarkemmista suoritteista
  - Käyttösuunnitelma on lautakuntaan nähden sitova ja sen toteutumisesta raportoidaan samassa aikataulussa talousarvion toteuman kanssa

Jatkuu...

o Seuranta

- Talousarvion ja käyttösuunnitelman toteutumisesta raportoidaan kaksi kertaa vuodessa; osavuosikatsauksessa sekä toimintakertomuksessa
  - Osavuosikatsaus laaditaan puolen vuoden toteumien perusteella ja käsitellään lautakunnassa elokuussa. Toimintakertomus laaditaan koko vuoden toteumista ja käsitellään lautakunnassa helmikuussa
  - Raporteissa esitetään keskeiset tapahtumat toiminnassa ja toimintaympäristössä, talouden toteuma sekä suoritteiden toteumatiedot. Lisäksi osavuosiraportissa annetaan tilinpäätösennuste
- Lisäksi lautakunnalle tuodaan tiedoksi talouden toteuma neljännesvuosittain huhtikuussa ja lokakuussa

o Muutokset talousarvioon

- Talousarviomuutoksista päättää KV
- Perustelluissa tapauksissa palvelualue voi esittää talousarviomuutosta esim. kasvaneesta palvelutarpeesta johtuen
- Siirtomäärärahat
  - Mikäli palvelualueen talousarvio ennusteen mukaan ylittyy, tulee ylityksestä tehdä TA muutosesitys viimeistään marraskuun kokouksessa -> määrärahoja siirretään tällöin tulevilta vuosilta TA vuodelle ja vastaava säästö kohdennetaan tuleville vuosille
  - Mikäli palvelualueen talousarvio alittuu, voidaan alittunutta määrärahaa esittää siirrettäväksi tuleville vuosille

Vertailua 2025 – 2026 (-2029)

- kehys ja toimintakate (KH 16.6.2025 päätöksen mukaisesti)

HYVINVOINTI 1000 €	TP 2024	TPE 2025	TA 2026	2027	2028	2029	Yht. 26-29
Toimintatuotot	6 946	6 198	4 635	4 553	4 490	4 490	18 167
Valmistus omaan käyttöön	25	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-19 285	-17 911	-18 170	-18 396	-18 263	-18 473	-73 303
Toimintakate	-12 314	-11 713	-13 535	-13 843	-13 773	-13 984	-55 135
<i>muutos-%</i>		-4,9%	15,6%	2,3%	-0,5%	1,5%	

TYÖTTÖMYYSTURVA JA TYÖLLISYYSALUEOSUUS 1000 €	TP 2024	TPE 2025	TA 2026	2027	2028	2029	Yht. 26-29
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 337	-12 010	-11 906	-11 439	-10 694	-9 838	-43 878
Toimintakate	-4 337	-12 010	-11 906	-11 439	-10 694	-9 838	-43 878
<i>muutos-%</i>		177,0%	-0,9%	-3,9%	-6,5%	-8,0%	

- Toimintakate vuodelle 2026 kasvaa 15,6% vuoteen 2025 verrattuna
  - Toimintakatteen kasvuun sisältyvät palkankorotusten vaikutus, yleisestä kustannustason kasvusta aiheutuva kustannusten nousu, hyväksytyt muutostekijät sekä vuoden 2024 alituksen siirtomääräraha 467te
  - Hyvinvoinnin palvelualueen toimintakate vuodelle 2026 on 13,535 Me
- Työttömyysturvan ja työllisyysalueosuuden sitovuustason toimintakate pienenee 0,9% vuodelle 2026 verrattuna vuoteen 2025.
  - Työttömyysturvan maksut ovat olleet vuoden 2025 aikana nousussa, joten mahdollisesti kehystä joudutaan vielä tarkastelemaan TA valmistelun edetessä ja lukujen tarkentuessa vuoden 2025 osalta. Ennuste on, että vuoden 2025 varaukset tulevat ylittymään.

Vertailu 2025-2026

	KS2025	TAe2026	Muutos 26-25
Toimintatuotot	4 872 836	4 718 836	-154 000
Myyntituotot	2 856 661	2 834 661	-22 000
Maksutuotot	1 332 000	1 308 000	-24 000
Tuet ja avustukset	315 175	137 175	-178 000
Muut toimintatuotot	369 000	439 000	70 000
Toimintakulut	-17 779 771	-18 253 836	-474 065
Henkilöstökulut	-8 975 819	-9 044 639	-68 820
Palvelujen ostot	-2 632 494	-2 965 989	-333 495
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-661 650	-735 300	-73 650
Avustukset	-281 000	-281 000	0
Muut toimintakulut	-5 228 808	-5 226 908	1 900
Toimintakate	-12 906 935	-13 535 000	-628 065

Vertailua vuoteen 2025

- Toimintauottojen arvioidaan hieman vähentyvän vuoteen 2025 verrattuna
  - Vuoden 2025 osalta myynti- ja maksutuotot ovat jäämässä alle talousarvion. Vastaavasti muut toimintatuotot ovat ylittymässä
  - Suurin osa pienennyksestä tulee kuitenkin avustuksista
- Toimintakuluihin on huomioitu vuoden 2026 muutostekijät, siirtomäärärahat vuodelta 2024 sekä tiedossa olevat palkankorotukset
  - Lisäksi toimintakuluja on tarkistettu vuoden 2024 TP toteuman ja kuluvan vuoden toteuman sekä kuluvan vuoden ennusteen pohjalta
  - Muutostekijät ja siirtomäärärahat näkyvät erityisesti palvelujen ostojen sekä tarvikkeiden määrärahan kasvussa

Muutostekijät vuodelle 2026 (1000 €)

Hyvinvointipalvelut

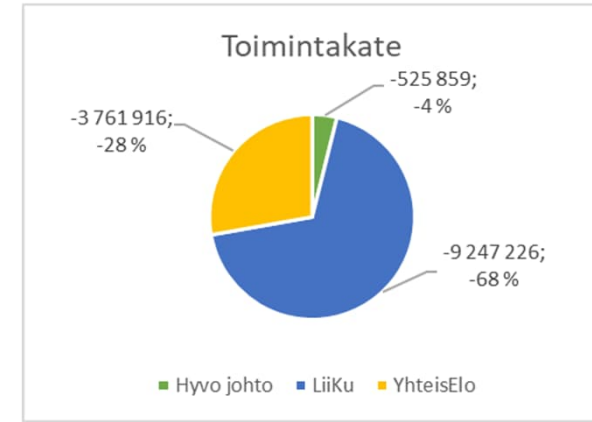
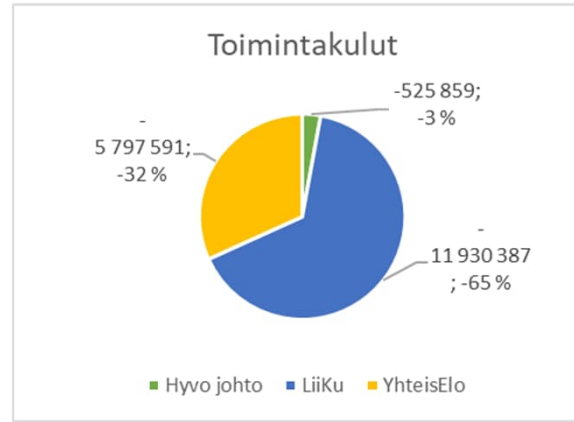
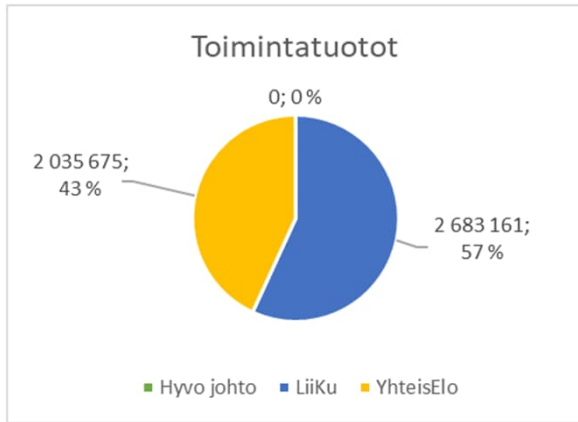
Muutostekijä	Sitovuustaso	Palvelu-tyyppi	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Pakottavuus (Kyllä)	Perustelut muutostekijälle (TÄMÄ SARAKE NÄKYVIIN VALTUUSTON MUUTOSTEKIJÄLISTAUKSEEN)					
Jää- ja uimahallijärjestelmien toiminnan varmistaminen	Hyvo	Liikunta	Kalusto	Ulkoinen	Kerta				50	50	30	Ei	Kyseessä jäädytys- ja vedenpuhdistusjärjestelmän toimintojen varmistaminen. Sekä jää- että uimahallissa on vanhat järjestelmät, jota vaativat vuosittaisia korjauksia, kunnes remontit tehdään. Näihin ei ole budjetissaa varauksia. Isot hankinnat rasittavat käyttötaloutta. Kertaluontoinen lisäys siihen asti, kunnes tilat remontoitiin ja tilanne korjataan remontin yhteydessä. Jäähallin korjaus 2028 ja Uimahallin 2029 alkaen (28 suunnittelu). Tekemättä jättäminen voi johtaa palveluiden	
Keskuskentän ja tekojäen sähkökulut ja siivous	Hyvo	Liikunta	Palvelujen ostot	Ulkoinen	Pysyvä				70	70	70	70	Ei	Aikaisempina vuosina on päätetty rakentaa Järvenpään tekojäärata ja uusi urheilukenttä, jotka valmistuivat vuonna 2024. Kenttiä tulee hoitaa ja ylläpitää. Liikuntapalveluiden budjetissa ei ole varauksia näihin (kuten sähkön siirto- ja kulutus- ja siivouskuluihin), joten rasittavat käyttötaloutta.
Museokohteiden puutarhurin työsuhde	Hyvo	Museopalvelut	Henkilöstökulut	Ulkoinen	Pysyvä				27	27	27	27	Ei	Suvirannan puutarhan kulttuuriperinnön lakisääteinen säilyttämisestä edellyttää pysyvää museopuutarhurin työsuhdetta (vrt. Ainola, Turku). Aikaisemmilta vuosilta on kertynyt runsaasti hoitovelkaa puutarhaan. Suvirannan puutarhuri voi hoitaa myös Villa Kokkosen pihaa.

Muutostekijät vuodelle 2026 (1000 €)

Työttömyysturva ja työllisyysalueosuus

Muutostekijä	Sitovuus staso	Palvelu- yksikö	Avustuks ne	Ulkoi- nen	Pysyvä	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Pakottavu us (Kyllä/ei)	Perustelut muutostekijälle (TÄMÄ SARAKE NÄKYVIIN VALTUUSTON MUUTOSTEKIJÄLISTAUKSEEN)
Etuusvastuiden kasvu	Työttömyysturva ja etuusvastuu	Työttömyysturva ja etuusvastuu				2 000	2 000	1 500	750	0	Kyllä	Työttömien määrän kasvusta ja pitkittymisestä aiheutuva lisämääräraharake etuusmaksujen kattamiseksi. Tulevien vuosien varauksia tarkennetaan vuosittain työttömyystilanteen kehityksen mukaisesti.
TE-alueen yhteistoimintaosuus	Työttömyysturva ja etuusvastuu	Työttömyysturva ja etuusvastuu	Palvelujen ostot	Sisäin	Pysyvä		389	341	263	165	Kyllä	TE-alueen palvelutarpeen kasvusta aiheutuva kuntaosuuden nousu. Tulevien vuosien varauksia tarkennetaan vuosittain työttömyystilanteen ja TE-alueen palvelutarpeen kehityksen mukaisesti. Järvenpään osuus 2026: 25,21%. Vuodesta 2027 alkaen laskutus aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, mikä oletettavasti nostaa Järvenpään kustannuksia. Lisästä ei toistaiseksi ole huomioitu laskelmassa Työttömyysturvaan ja etuusvastuisiin varattu riskivaraus poistetaan erillisenä eränä budjetista. Määrärahan käyttö esitetty erillisinä muutostekijöinä varausta suurempina etuusvastuiden ja kuntaosuuksien kasvuna.
TA25 TE-palveluiden riskivarausten nollaus	Työttömyysturva ja etuusvastuu	Työttömyysturva ja etuusvastuu	Palvelujen ostot	Ulkoinen	Pysyvä		-375	-500	-400	-408	Ei	

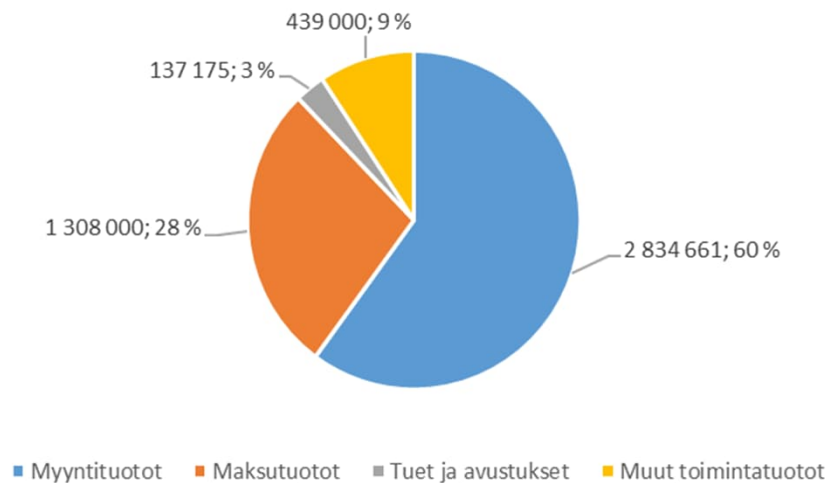
Talousarvion alustava jakautuminen avainalueille

- Toimintatuotot tulevat arviolta olemaan 4,719Me
- Toimintakulujen arvioidaan olevan -18,254Me
- Toimintakate on tällöin KH raamin mukaisesti -13,535Me

- Suunnitelmassa on huomioitu edelle mainitut muutostekijät, siirtomäärärahat sekä tiedossa olevat palkankorotukset

Määrärahojen alustava jakautuminen eri tulo- ja kuluryhmiin 2026

TAe2026 toimintatuotot eri tulolajeille

TAe2026 toimintakulut eri kululajeille

